

NIEUWSBRIEF 13, okt/nov 2011

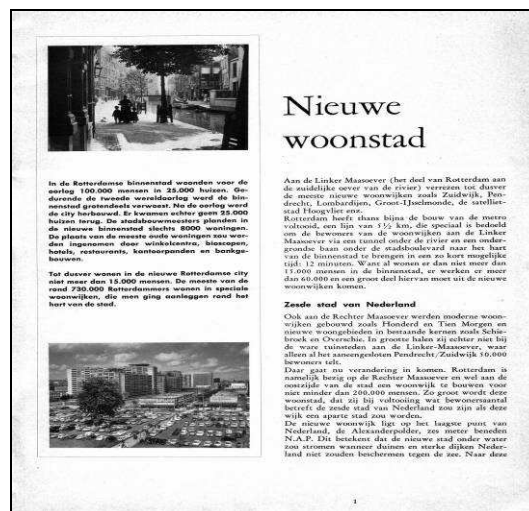
VAN DE VOORZITTER

Op 24 november 2011 is het vijftig jaar geleden dat de Rotterdamse wethouder Bavinck de eerste paal sloeg voor de bouw van een rij eengezinswoningen in de Noorwitsstraat in Het Lage Land. De bouw betekende het begin van de 5.385 woningen die Het Lage Land uiteindelijk zou gaan tellen en de 10.112 bewoners die deze wijk van de deelgemeente Prins Alexander anno 2011 bevolken, vaak met veel plezier en trots! Het is de bedoeling van de HVPA om, samen met andere instanties en partijen, terug te kijken op deze historische gebeurtenis. Tegelijkertijd lijkt het de HVPA een goede zaak om een blik naar voren te werpen. Het Lage Land is immers vijftig jaar oud en staat, wil het een aantrekkelijke wijk blijven, voor een aanzienlijke herstructureringsopgave. Woningcorporaties zijn hier al druk mee bezig en het gebied rond de Noorwitsstraat en het Jacob van Campenplein zal hier ook op termijn in betrokken worden.

De Noorwitsstraat in de winter van 1962-1963

De bouw van de nieuwe woonstad, in de jaren zestig vaak Alexanderstad genoemd, heeft in de afgelopen jaren met de ontwikkeling van Nesseland zijn voltooiing bereikt. De deelgemeente Prins Alexander telt bijna 93.000 inwoners, wat het inwonertal van een middelgrote stad betekent.

Artikel over de Alexanderpolder in een brochure uit 1968

Echte steden hebben zoals bekend straatartiesten. Ook deze deelgemeente heeft sinds enige tijd een heus straatartiestenbeleid, dat naar de mening van uw voorzitter in kostelijk proza is gegoten. Straatmuzikanten krijgen in de deelgemeente voor een aantal winkelcentra een vergunning die wordt verleend wanneer, en nu komt het, de straatartiest in staat is om "aan te tonen dat hij of zij 3 verschillende muziekstukken, bestaande uit minimaal 2 coupletten kan spelen op een in goede staat verkerend instrument." De commissie die deze regel toetst behoort ongetwijfeld tot een van de vrolijkere bestuurscommissies binnen de deelgemeente Prins Alexander! Alhoewel: wanneer heeft u eigenlijk voor het laatst een straatmuzikant in de Alexanderpolder gehoord?

Onno de Wit

BEWOONSTER LEGT VER VERLEDEN VAN OMMOORD BLOOT

De polder Prins Alexander geldt voor veel bewoners als een gebied zonder lange geschiedenis. Michika Takahashi, bewoonster van Ommoord en vanwege haar pony regelmatig te vinden in de omgeving van het Ommoordse Veld, weet inmiddels wel beter. In een bocht van de Rotte bij het Ommoordse Veld vond ze eeuwenoude overblijfselen van bewoning. Pot- en flessenscherven, stukjes daklei en delen van kruiken duiden op bewoning van Ommoord al in de dertiende eeuw. Michika deelt haar spectaculaire vondsten graag met de HVPA en de Historische commissie 'de Ommoordse Polder' van de Bewonersvereniging 'Heide-Bes'.

Scherven

Als amateur-archeoloog en geïnteresseerde in de geschiedenis zag Michika op een historische kaart uit 1660 een huis staan in de bocht van Rotte, ter hoogte van het Ommoordse Veld. Tijdens onderzoek ter plekke kwam ze op een gegeven moment scherven tegen aan de kant van een sloot. De scherven bleken deel uit te maken van een stortlaag met scherven uit de zestiende en zeventiende eeuw. Eén scherp dateert zelfs uit de dertiende eeuw. De scherven geven niet alleen een mooi beeld van gebruiks-voorwerpen uit vroegere eeuwen, maar geven ook een fascinerende inkijk in de vroege bewoningsgeschiedenis van Ommoord.

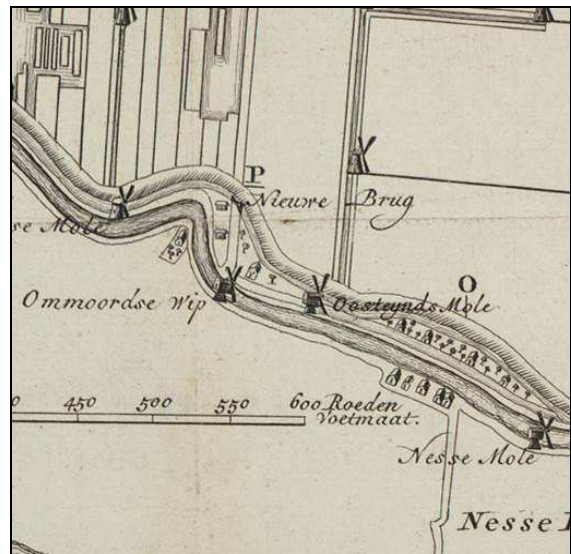
Beerput

Hoewel het altijd lastig is de geschiedenis te reconstrueren aan de hand van louter materiële overblijfselen, is het wellicht zo gegaan dat op deze locatie langs de Rotte al in de late Middeleeuwen een huis of zelfs meerdere huizen stonden. In de zestiende en zeventiende eeuw gooiden bewoners van latere huizen op dezelfde plek hun afval op een stortplaats of beerput naast het huis. Dat afval varieerde van kapot steen- en glasgoed, tot defect kookgerei en slachtafval (botten van beesten en koeienkiezen).

Afwateringsloot

Het huis of de huizen verdwenen in de

loop van de tijd, het afval bleef liggen en verdween geleidelijk in het veen. Dit deel van het veen werd kennelijk nooit afgegraven, en omdat dit deel van Ommoord hoger gelegen is dan de rest van de polder Prins Alexander, ontkwam het ook aan de droogmaling in de jaren zeventig van de negentiende eeuw. Ten slotte is Ommoord in het kader van de bebouwing in tegenstelling tot Oosterflank en Zevenkamp nooit opgehoogd met een metersdik zandpakket.

Het Ommoordse Veld, kaart uit 1770

Met de droogmaking van de polder werd hier wellicht een afwateringssloot aangelegd, waarna het afval aan de kant van de sloot geraakte. Om dus in 2011 weer boven de grond gebracht te worden! Zo ligt de geschiedenis van Ommoord letterlijk voor het opscheppen.

Archeologie

Michika Takahashi laat haar vondsten op een internetforum door een archeoloog determineren en heeft ook contacten met het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van de gemeente Rotterdam (BOOR). Uiteraard hoopt ze in de toekomst nog meer in de bodem te vinden en ook nog een beter inzicht te krijgen in wat zich op deze historische locatie bij het Ommoordse veld heeft afgespeeld. Op de volgende pagina een eerste foto-impresie van haar bijzondere vondsten!

Onno de Wit (m.m.v. Michika Takahashi)

*Een scherf van een getijgerde Rijnlandse
baardmankruik uit de 17e eeuw*

*Een glaszegel afkomstig van een wijnfles,
vermoedelijk tweede helft 17e eeuw*

*Een scherf van waarschijnlijk een
kogelpot, protosteengoed, vermoedelijk
late 13e eeuw*

*Flessehalzen van buikflessen-
kattenkoppen, 16-17e eeuw*

*Een aantal stukjes daklei waarvan één met
een spijkergat, waarschijnlijk 13-18e eeuw.*

*Holle, omgekeerd peervormige baluster,
eind 17e eeuw*

MONUMENTEN IN DE POLDER PRINS ALEXANDER

Lezing door Wanda Waanders

Op 29 september bezochten 61 leden en belangstellenden, onder wie een vertegenwoordiging van de Erfgoedvereniging Heemschut, de Immanuelkerk voor de boeiende lezing van drs. Wanda Waanders, architectuur historicus en beleidsmedewerker bij Stadsontwikkeling Rotterdam, Bureau Monumenten en Cultuurhistorie. Zij sprak kort over het gemeentelijk monumentenbeleid en de wederopbouw monumenten in Rotterdam. Het accent van haar lezing lag op het gebied van de deelgemeente Prins Alexander.

In het oude deel van Kralingseveer zijn geen gemeentelijke monumenten, maar heeft de Hersteld Hervormde Laankerk uit 1920 aan de IJsselmondselaan 340 de status van een beeldbepalend object. Kralingseveer heeft wel een rijksmonument: de boerderij uit ca. 1650 aan de Schaarlijk 482.

Binnen deelgemeente Prins Alexander lopen ook beeldbepalende 'oude linten': de Kralingseweg, de 's-Gravenweg en de Ringvaartweg. In de wijk Prinsenland ligt op begraafplaats Oud Kralingen, Laan van Oud Kralingen 1, een grafkapel uit 1911 die een rijksmonument is.

De in Prinsenland aan de 's-Gravenweg 421 gelegen boerderij uit ca. 1880 en de in de wijk Het Lage Land gelegen Immanuelkerk, in gebruik genomen in 1968, aan de Berlagestraat 96, werden in 2010 gemeentelijk monument.

Wanda Waanders vertelde ook over de twee locaties die uiteindelijk in 2010 geen gemeentelijk monument werden: de in Het Lage Land gelegen Verrijzeniskerk aan de Springerstraat 340, in gebruik genomen in 1967, en het woonhuis Semiramis uit 1952 in de wijk Oosterflank, aan de Hoofdweg 326.

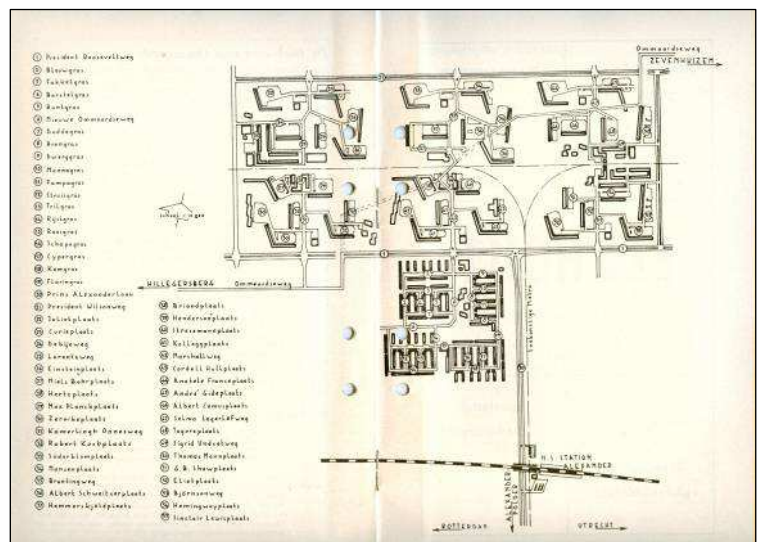
Het Jan Anne Beijerinck benedengemaal uit 1869, gelegen aan de Bermweg 15 in Capelle aan den IJssel, is door de provincie Zuid-Holland aangemerkt als beschermd monument. Met drie benedengemalen en een bovengemaal is het gebied polder Prins Alexander drooggemalen.

Ook de boerderij aan de Bergse Linker Rottekade 451 in de wijk Ommoord kreeg de aandacht. De constructiewijze van de stal wijst naar het derde kwart van de achttiende eeuw, de inrichting van het voorhuis naar de tweede helft negentiende eeuw. Momenteel wordt geijverd voor het behoud van deze voor de polder Prins Alexander historische locatie.

Ineke Tirion

DE POLDER IN DE PERS

Voor deze rubriek in vorige nieuwsbrieven bladerde ik kranten door op zoek naar berichten over de polder Prins Alexander. Sommige berichten waren meer dan een eeuw oud. Door de welwillende medewerking van Rob Jansen van de Bewoners Organisatie Ommoord, kortweg de BOO, kreeg ik kranten en allerhande ander materiaal in handen uit de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw. Dus zo ongeveer de eerste jaren van de huidige wijken Het Lage Land en Ommoord. Begrijpelijk dat de door de BOO verzamelde kranten vooral Ommoord als onderwerp hebben, maar veel van de vermelde feiten zijn kenmerkend voor andere wijken.

Plattegrond Ommoord uit de eerste Wijkgids Ommoord, februari 1969

Rottebos

De Tijd-Maasbode van 9 september 1967 verschijnt met een grote kop "Ommoord, een wijk zo groot als Venlo". Daarbij een

paginagrote tekening van het Ommoord van de toekomst. Welluidend staat boven deze pagina: *"Rotterdam trekt een nieuw stadsdeel uit de klei van Nederlands laagste polder"*. Stedenbouwkundigen hadden hun handen vol aan de realisatie van Ommoord. De door Lotte Stam-Beese gemaakte plannen waren weliswaar goed, maar de uitvoering had niet ieders goedkeuring. Ir. B. Fokkinga, directeur van de Dienst Stadsontwikkeling: *"Onze grootste vijand is de behoefte van de Nederlandse regering zoveel mogelijk woningen in een zo kort mogelijke tijd te bouwen."* Bij een vergelijking van de tekening met de huidige situatie ziet men geen grote verschillen, wel ontbreekt het toen ingetekende Rottebos. Het zou aan beide zijden van de Rotte worden aangelegd. Aan de overzijde van de Rotte kennen we inmiddels wel Het Lage Bergse Bos, aan deze zijde is het bos er dus niet van gekomen. Op de aangegeven plaats staan nu woningen en ligt er het Ommoordse Veld.

Zand

De eerste sleutel in Ommoord werd uitgereikt in maart 1967 in een gebied omschreven als *"twee flatgebouwen, twaalf bouwketen, enkele hobbelwegen, een heleboel vrachtauto's, enkele tientallen parkeerplaatsen, een telefooncel, veel wind en verschrikkelijk veel zand."* De huurprijs voor een zogenaamde ERA-flat bedroeg f. 214,00 per maand (omgerekend € 97,10), inclusief stookkosten. De verhuur liep niet zo vlot zodat men een pionierspremie uitloofde van f. 500,00 als men een goedkope, goed te verhuren woning achterliet. Ook werden er geen voorwaarden gesteld aan gezinsomvang, salaris en dergelijke. Eengezinswoningen met vier slaapkamers en een vliering kon men zelfs huren voor f.195,00 (€ 88,50) maar exclusief stookkosten.

Isolement

In februari 1968 meldt het dagblad De Rotterdammer dat *"de eerste bewoners van Ommoord, Rotterdams jongste wijk met vier flatgebouwen en vier scholen tussen Alexanderstad en Terbregge af willen van het etiket pionier."* Men vindt het een zwaar beladen woord, want zo

erg is het wonen hier echt niet, men vindt het zelfs geweldig. In die tijd spreekt men nog van Alexanderstad dan wel de Alexanderpolder als men de huidige wijk Het Lage Land bedoelt. Of ze zich nu wel of geen pionier voelen, klachten hebben de bewoners wel. Het Rotterdams Nieuwsblad in september 1968: *"De wijk Ommoord die door haar wat geïsoleerde ligging aan de andere kant van rijksweg 3 en ook door de spoorbaan die haar van de Prins Alexanderpolder scheidt."* Dat de wijk geïsoleerd ligt, komt vooral ook door het gebrekkige openbaar vervoer in de eerste jaren. Dezelfde krant in oktober 1970: *"Ommoord zal binnen niet al te lange tijd een rechtstreekse verbinding krijgen met het centrum, het wordt toch tijd dat Ommoord uit zijn isolement zal worden verlost. Gemiddeld rijdt men met het openbaar vervoer in drie kwartier tot een uur naar het centrum van de Maasstad."*

Tussentijds een opmerkelijk bericht over het gebied: *"waar nog slechts enkele jaren geleden de koeien graasden en nu de woonblokken hoog boven de nog overgebleven arbeidershuisjes torenen."* Wethouder Polak houdt een toespraak bij het bereiken van het hoogste punt van een flatgebouw *"het wonen in Ommoord is een oplossing voor bejaarden en biologisch volgroeide gezinnen, maar zullen deze bejaarden en deze biologisch volgroeiden de hoge huren nog wel kunnen opbrengen?"* Over de hoogte van de flatgebouwen wil ik een prachtige kop in een krant u niet onthouden: *"In Ommoord krabt men de wolken."*

Prins Alexanderstad

De betrokkenheid van de nieuwe bewoners met hun wijk is groot. In 1964 vormen de bewoners van Het Lage Land een initiatiefgroep waaruit tenslotte de Stichting Wijkopbouworgaan Prins Alexanderstad voortkomt. Let wel: met Prins Alexanderstad bedoelde men andermaal de huidige wijk Het Lage Land. Ommoord kreeg in 1967 een soortgelijk orgaan, de Stichting Wijkgemeenschap Ommoord. In 1970 worden plannen ontvouwd om te komen tot vorming van een gemeente IJsseldam, bestaande uit een samenvoeging van Capelle aan den

IJssel met de Rotterdamse stadsdelen Alexanderpolder, Ommoord en Kralingse Veer. Er volgen enquêtes en speciale kranten en Rotterdams burgemeester W. Thomassen betitelt het plan letterlijk als onlogisch en rampzalig. De bewoners voelen zich zeer betrokken, een bijeenkomst in de Open Hof Kerk trekt zo veel bezoekers dat er paniek ontstaat. In de bomvolle kerkzaal zitten en staan zeventienhonderd bewoners, enige honderden staan nog buiten. De politie komt eraan te pas, er komen plaatsen in een andere ruimte met een geluidsaansluiting. Ook in het verleden waren er al plannen voor samenvoegingen. Bij de annexatie in 1895 door Rotterdam van de tot dan zelfstandige gemeente Kralingen wilden Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland het stedelijk deel naar Rotterdam doen overgaan en het landelijk deel naar Capelle aan den IJssel. Dat landelijk deel beslaat een aanzienlijk deel van onze huidige deelgemeente, maar Capelle liep geenszins warm voor het plan en Gedeputeerde Staten vonden het niet te verdedigen om *“Capelle tegen zijnen zin eene taak op te leggen waarvan Rotterdam verschoond wenst te blijven, terwijl zij geheel voortvloeit uit eene niet in het belang van Capelle maar van Rotterdam geschiedende grensverandering.”*

Zes miljoen

Drukbezochte bijeenkomsten waren er in de beginjaren meer, bijvoorbeeld bij de plannen voor de aanleg van de metro, waarbij de slogan GEEN GEDONDER, DE METRO MOET ERONDER aan duidelijkheid niets te wensen overliet.

Ook was er het befaamde subsidiepotje van maar liefst zes miljoen gulden waarbij de bewoners actief mochten meepraten over de besteding van die gelden. Over deze en andere zaken bericht ik U graag in de volgende Nieuwsbrief.

Wim Heistek

OPEN MONUMENTDAG 2011

Onder het motto 'Nieuw Gebruik, Oud Gebouw' organiseerde de HVPA op 10 september een fietstocht langs een aantal monumenten in de deelgemeente

Prins Alexander. Begnadigd door prima fietsweer verzamelden vijftien personen zich op het Alexanderplein.

Verrassend park

De eerste etappe voerde naar het Polderhuis. In dit in 1930 en 1933 gebouwde pand zetelde tot 1972 het bestuur van de polder Prins Alexander. De taken van dit bestuur zijn toen ondergebracht bij het Hoogheemraadschap van Schieland. Dit Polderhuis is op bijzondere wijze geïntegreerd in één van de winkels van de Alexandrium Woonmall.

Vandaar naar Semiramis, dat inmiddels meerdere bestemmingen heeft gehad. Aanvankelijk land- en tuinbouwbedrijf annex rozenkwekerij, in de jaren dertig van de vorige eeuw een woonhuis naar het ontwerp van architect A. Krijgsman, dan in 1975 zelfs het eerste onderkomen van de zojuist begonnen deelgemeente Prins Alexander en nu opnieuw woonhuis. Het hierbij gelegen park was voor velen een verrassing, een zo fraai park had men daar niet verwacht!

De fietsers in Semiramis

Grafmonumenten

Bij het Jan Anne Beijerinck gemaal werden de deelnemers onthaald door de Historische Vereniging Capelle aan den IJssel. Het in 1869 in gebruik genomen gemaal, oorspronkelijk door stoomkracht aangedreven, is nu het oudste nog werkende en elektrisch (sinds 1927) aangedreven gemaal in Nederland. Het is inmiddels gerestaureerd en nog steeds in functie als reservegemaal.

Wellicht niet historisch door de vele nieuwbouw, maar zeker interessant was de tocht over de Ringvaartweg en omgeving. Ook hier toch weer verbazing bij

sommige deelnemers over de schoonheid van sommige delen van de polder. De begraafplaats Oud-Kralingen heeft grafkelders, gebouwd op de oude fundamenteën van de in 1550 gebouwde dorpskerk, van het toen daar nog gelegen oude dorp Kralingen. Imponerend vond men eveneens de grafmonumenten van bekende Rotterdammers.

Volkstuinvereniging

Een volgende stop werd gemaakt bij de Volkstuinvereniging De Venhoeve aan het Lagelandsepad. Het daar als clubhuis in gebruik zijnde houten gebouw was tot en met 1968 het noodonderkomen van de in aanbouw zijnde Immanuelkerk. Het tijdelijke gebouw werd eind 1968 verkocht aan de Volkstuinvereniging De Venhoeve.

Op het programma stonden nog bezoeken aan het kantoorgebouw van Van Eesteren aan de Koningslaan, nu een appartementencomplex, en aan de Noorwitsstraat waar op 24 november 1961, nu 50 jaar geleden, de feestelijke eerste paal in de Prins Alexanderpolder werd geslagen door wethouder mr. H. Bavinck.

De interesse en het animo van de deelnemers zorgden ervoor dat het tijdschema danig werd vertraagd en koers gezet moest worden naar de laatste stop: de boerderij aan de Rotte, Bergse Linker Rottekade 451. Sinds een aantal jaren bewoond door krakergezinnen, die met enthousiasme verhaalden over hun ideaal: deze authentieke negentiende-eeuwse boerderij behoeden voor sloop en het gebouw een passende sociaal-culturele functie geven. In de boerderij was een drukbezochte tentoonstelling van de Historische commissie 'de Ommoordse Polder' van de Bewonersvereniging 'Heide-Bes'.

Ruim twee uur later dan gepland was de nababbel met drankje op het terras van kinderboerderij De Blijde Wei, waarvan een deel is gebouwd eind negentiende eeuw.

Met tevredenheid kan worden vastgesteld dat onze deelnemers een interessante middag hadden en als afsluiting spreken de woorden van een deelnemend echtpaar uit Rotterdam-Delfshaven voor zich: "Wij dachten bij de

Alexanderpolder altijd aan hoogbouw en veel steen, nooit geweten dat er hier zoveel groen en zoveel interessants te zien was".

Wim Heistek

BOERDERIJ AAN DE ROTTE

Aan de grens van Rotterdam, tegen Oud Verlaat aan de Rotte ligt een boerderij. Op de gevel hangt een bordje met '1588', maar wie naar de gevel kijkt ziet dat de gevel in elk geval niet zo oud is.

De boerderij aan de Rotte

Nieuwe toekomst

Deze boerderij aan de Bergse Linker Rottekade 451 is bij veel mensen inmiddels bekend als de Boerderij aan de Rotte.

De boerderij, die al lang eigendom is van de gemeente Rotterdam, is na een tijd van leegstand in 2004 gekraakt. De groep die er in trok, heeft sindsdien liefdevol getracht de boerderij in stand te houden. Dit is geen eenvoudige opgave: het pand verzakt, de kozijnen zijn verrot, het dak lekt. Al deze punten zijn met kunst- en vliegwerk gerepareerd om verder verval te voorkomen.

Tegelijkertijd hebben de bewoners plannen ontwikkeld om de boerderij een nieuwe toekomst te geven. Een toekomst die is geworteld in de omgeving: functies voor buurtbewoners, voor langsfietsende recreanten, voor mensen die iets met oude boerderijen hebben of die het gewoon een mooie plek vinden.

Authentiek boerenerf

Hoe oud de boerderij is valt moeilijk te zeggen. We weten dat op de kaart van Jan Jansz Potter uit 1566 op deze plek nog geen bebouwing staat en dat er op de kaart van Stampioen uit 1660 wel bebouwing staat. Het jaartal 1588 zou dus van de oudste bebouwing kunnen zijn. De huidige voorgevel staat 'koud' tegen de zijgevels. Mogelijk is deze veel jonger dan de rest van het pand. De meeste bouwsporen in het voorhuis wijzen in de richting van de tweede helft negentiende eeuw, maar de houtconstructie van de stal wijst op een aanzienlijk eerdere datum. Zowel de constructiewijze als de afmetingen van de houten balken wijzen op het derde kwart van de achttiende eeuw. Het gebouw heeft in zichzelf dus al een hele geschiedenis. Het bijzondere aan de boerderij is niet alleen het gebouw, maar het feit dat het ook nog een authentiek boerenerf heeft met de daarbij horende bijgebouwen. Van dit soort boerderijen zijn er nog maar heel weinig in Rotterdam.

Bedrijfsplan

De gemeente wil dat de huidige bewoners zo snel mogelijk vertrekken (drie echtparen, één baby en twee op komst) om de kavel aan de hoogste bieder te verkopen. De kans dat een koper de boerderij gaat restaureren is minimaal. De kosten van restauratie zijn hoger dan van sloop en nieuwbouw. De bewoners zijn samen met een serie professionele adviseurs bezig met het opstellen van een bedrijfsplan en het maken van begrotingen en exploitatieberekening om te kijken of er een kostendekkend plan te maken is. Alle eerste uitkomsten zien er positief uit, maar het is de vraag of de gemeenten de tijd zal geven dit af te ronden en een goed bod uit te brengen. Zo dreigt weer een stuk historisch Rotterdam gesloopt te worden.

Gerard Jan van Leer

STICHTING HART VOOR PRINS ALEXANDER

Bijna vijftig jaar geleden werd in de wijk Het Lage Land de eerste paal geslagen

voor de belangrijkste naoorlogse stadsuitbreiding van Rotterdam naar het noordoosten, de Prins Alexanderpolder. Dit stadsgebied is nu uitgegroeid tot de grootste deelgemeente van Rotterdam, Prins Alexander, met ruim 93.000 inwoners verdeeld over acht stadsdelen. Deze wijken, ontworpen en gebouwd tussen 1950 en 2010, representeren elk een eigen periode en stedenbouwkundige visie. Prins Alexander is daarmee een staalkaart van naoorlogse stedenbouw, met cultuurhistorische waarde. Het is een gebied waar men met plezier woont, naar school gaat en werkt, recreëert en winkelt. Hoe zal dit zich in de toekomst ontwikkelen? Hier willen wij bij stilstaan, om er voor te zorgen dat dit zo blijft. Anders gezegd: dat ook de generaties in de toekomst nog steeds hart voor het stadsdeel hebben. Dit is de reden dat wij de Stichting Hart voor Prins Alexander hebben opgericht. De stichting wil met respect voor het verleden en met gevoel voor de actualiteit van het heden de blik richten op de toekomst.

Een mooie aanleiding is dat het op 24 november 2011 precies vijftig jaar geleden is dat de eerste paal werd geslagen in de Noorwitsstraat in Het Lage Land. Een prachtig motief om bewoners, maar ook de in Prins Alexander gevestigde organisaties, bedrijven, scholen, etc. bij hun stadsgebied te betrekken en het gebied in het zonnetje te zetten.

*Herman van Dongen
bestuurlid Stichting Hart voor Prins Alexander*

STICHTING ROTTERDAM IS VELE DORPEN

Namens de HVPA neemt Ineke Tirion sinds februari 2009 deel aan het overleg in het algemeen bestuur van de Stichting Rotterdam is vele Dorpen (SRivD). Het doel van deze stichting is: het stimuleren van studies en wetenschappelijk onderzoek naar de (culturele) geschiedenis van dorpen, delen van dorpen en polders die in de loop van de tijd onderdeel zijn geworden van de gemeente Rotterdam.

De stichting fungeert eveneens als een platform om zo kennis en ervaring met betrekking tot de geschiedenis en cultuur van de Rotterdamse dorpen en polders uit te wisselen. Sinds de oprichting in 2002 hebben al achttien organisaties zich aangesloten bij de SRivD.

Het dagelijks bestuur van de SRivD bestaat uit:
mr Anton Stapelkamp, voorzitter;
Johan Okkema, secretaris;
ir. Luuk de Boer, penningmeester.

De aangesloten instellingen zijn:
Historisch Genootschap Roterodamum;
Stichting Oudheidkamer Pernis;
Stichting Historisch Charlois;
Stichting Historisch Katendrecht;
Stichting Streekarchief Eiland IJsselmonde;
Stichting Insula Mundi;
Stichting Museum Oud-Overschie 'De hoop doet leven';
Stichting Historisch Centrum Oude Noorden;
Vereniging Stedebouwkundig Wijkbehoud Hillegersberg, Schiebroek en Terbregge;
Historische Commissie van de Bewonersorganisatie Terbregge's Belang;
Historische Commissie van de Bewonersvereniging Kralingen-Oost;
Historische Commissie 'De Ommoordse polder' van de Bewonersvereniging 'Heide-Bes';
Historische Vereniging Prins Alexander (HVPA).

Als waarnemer nemen
Museum Rotterdam;
Bureau Oudheidkundig Onderzoek Rotterdam (BOOR);
Gemeentearchief Rotterdam;
Historisch Genootschap De Maze;
Stichting Ons Rotterdam;
deel aan het werk van de SRivD.
Goede contacten zijn opgebouwd met het Erfgoedhuis Zuid-Holland.

Zeven jaren op een rij werd op initiatief van de SRivD een Dorpendag georganiseerd. In 2011 is de SRivD met de Dorpendag een samenwerking aangegaan met de Stichting Open Monumentendag Rotterdam. Bij een

aantal aangesloten instellingen, o.a. in Kralingen, Katendrecht, Charlois, Terbregge en in de polder Prins Alexander, vonden in dit kader op zaterdag 10 september 2011, de Open Monumentendag, verschillende activiteiten plaats. De 'evergreen' monumenten van o.a. Overschie en Schiebroek waren, zoals in ieder jaar nu ook te bezichtigen.

Het ligt in lijn der verwachting dat in 2012 de samenwerking van Open Monumentendag Rotterdam met de SRivD gecontinueerd wordt. Het thema van Open Monumentendag 2012 is: monumenten in het groen.

In de zomer van 2012 verschijnt de publicatie *Dorpen rond Rotterdam. Van ontstaan tot annexatie* (werktitel) geschreven door dr. Arie van der Schoor, senior medewerker externe dienstverlening Gemeentearchief Rotterdam.

VAN HET BESTUUR

De Stichting Ons Rotterdam organiseert in samenwerking met de krant *De Oud-Rotterdammer* de verkiezing van de 'Rotterdammer van het Jaar'. Dit jaar waren er drie genomineerde historische wijkorganisaties, bestaande uit vrijwilligers, te wetende Stichting Historisch Centrum Oude Noorden, de Historische Commissie 'de Ommoordse polder' van de Bewonersvereniging 'Heide-Bes' en de Stichting Historisch Katendrecht. Ruim 800 stemmen zijn uitgebracht in de maanden september-oktober. Op de 33ste Rotterdam Dag, op 22 oktober, is in de Laurenskerk bekend gemaakt wie tot de Rotterdammer van het Jaar 2011 is gekozen. Dit is de Historische Commissie 'de Ommoordse polder' van de Bewonersvereniging 'Heide-Bes'. Graag en van harte feliciteert het bestuur van de HVPA de Historische Commissie 'de Ommoordse polder' met deze eervolle benoeming tot 'de Rotterdammer van Jaar 2011'. De HVPA feliciteert ook de twee andere genomineerden met de bijzondere nominatie.

Sinds het voorjaar van 2010 heeft de Koninklijke Bibliotheek (KB) te Den Haag

een abonnement genomen op de HVPA Nieuwsbrief. Vanaf nummer 1 zijn de HVPA Nieuwsbrieven opgenomen in deze bibliotheek. Medio augustus 2011 heeft het ISSN Centrum Nederland van de KB de HVPA Nieuwsbrief van ISSN voorzien: ISSN 2210-9293.

AGENDA

24 november

Op donderdagmiddag 24 november vieren we dat vijftig jaar geleden, in 1961, de officiële eerste paal werd geslagen door wethouder mr. H. Bavinck in de omgeving van de Noorwitsstraat, voor een complex van 290 woningen en 18 garages. Op deze dag zal dit jaar een bijeenkomst plaatsvinden in het kader van het vijftigjarig jubileum van de nieuwbouw in de Prins Alexanderpolder. De bijeenkomst vindt plaats in de Immanuelkerk, Berlagestraat 96, 3067 CC Rotterdam, van 15.00 tot 18.30 uur. U kunt zich telefonisch of per email aanmelden bij ons secretariaat.

26 november

Deze ochtend met twee lezingen wordt georganiseerd in nauwe samenwerking met de Historische Vereniging Capelle aan den IJssel (HVC).

De inleidende lezing door drs. Johan Knoester, consultant Provinciaal Historisch Centrum van het Erfgoedhuis Zuid-Holland, heeft als onderwerp *Erfgoedhuis Zuid-Holland en het belang van oral history of 'mondelinge geschiedenis'*.

Drs. Frans van Es spreekt over *Achter de toonbank en langs de weg de geschiedenis van de kleine middenstand in Capelle aan den IJssel en Kralingseveer*. Over de beide sprekers vindt u in de HVPA Nieuwsbrief 12, juni/juli 2011 aanvullende informatie.

De lezingen vinden plaats in de educatiezaal van de HVC bij het Jan Anne Beijerinck gemaal, Bermweg 15, Capelle aan den IJssel. Vanaf 10.30 uur staat de koffie/thee voor u klaar. De eerste lezing begint om 11.00 uur precies. Tussen de twee lezingen is er een korte koffie/thee pauze. Na afloop van de twee lezingen is de tentoonstelling in het Historisch

Museum van de HVC te bekijken. De toegang is gratis. I.v.m. de logistieke organisatie vernemen wij graag of wij op uw komst mogen rekenen.

13 maart 2012

Lezing en de algemene ledenvergadering.

Nadere gegevens volgen in de HVPA Nieuwsbrief 14.

Heeft u vragen of opmerkingen?

Neem dan contact op met de HVPA:

secretariaat

Van der Helmstraat 448

3067 HN Rotterdam

tel. 010 420 62 73 of 06 108 697 09

email: info@hvpa.nl

Lid worden van de HVPA?

U kunt lid worden door of € 15,- of € 12,- voor 65+ over te maken op bankrekeningnummer 140265708, t.n.v. de Historische Vereniging Prins Alexander.

Colofon

nummer 13

oktober/november 2011

Aan deze nieuwsbrief werkten mee:

Herman van Dongen

Wim Heistek

Gerard Jan van Leer

Michika Takahashi

Ineke Tirion

Onno de Wit

Eindredactie: Willy Hilverda

ISSN 2210-9293

Fotoverantwoording:

P.1 Henny van Rossen-Petiet, Rotterdam (linkerkolom); collectie HVPA (rechterkolom)

P. 3 Michika Takahashi, Rotterdam

De HVPA wordt sinds 2007 financieel ondersteund door deelgemeente Prins Alexander.

